

Multikulturalizmin Azərbaycan modeli: dünyanın mükəmməl nümunə-

Bu gün multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzindən dövlət səviyyəsinə qədər inkişaf etmişdir.

İlham ƏLİYEV.

Ölkə başçısı İlham Əliyev 2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında "Multikulturalizm ili" elan edilməsi haqqında 11 yanvar 2016-cı il tarixdə sərəncam imzalamışdır. Respublikamızda təşəkkül tapmış multikulturalizm ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyi və millimənəvi həmrəyliyi şərtləndirən əsas amillərdən.

4 mart 2016-cı il tarixdə Qəbələ Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycan Respublikasının multikulturalizm və dini məsələlər üzrə dövlət müşavirliyi xidmətinin, Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının, "Azərbaycan" qəzetinin və Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə «Multikulturalizmin Azərbaycan modeli: dünyanın mükəmməl nümunəsi» mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

Konfransa rayonun təhsil işçiləri, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, ağsaqqallar, rayonda yaşayan milli azlıqların, etnik qrupların nümayəndələri dəvət olunmuşdu.

Əvvəlcə qonaqlar və konfrans iştirakçıları ulu öndər Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzi parkında ucaqlıdan abidəni ziyarət edərək önüne tərəfənliliklər düzdülər.

Daha sonra qonaqlar mədəniyyət mərkəzinin foyesində təşkil olunmuş Qəbələnin tarixində bəhs edən kitabların sərgisinə, məktəblilərin əl işlərinə və rəsm əsərlərinə baxış keçirdilər.

Konfransı giriş sözü ilə açan Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev qonaqları və iştirakçıları salamladı və konfransın məhz Qəbələdə keçirildiyinə görə təşkilatçılara min-nətdarlığını bildirdi.

Konfransı idarə etmək üçün sözü «Azərbaycan» qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Bəxtiyar Sadıqov verdi.

Qəbələ rayonu ərazisine daxil olan zaman özünü gözəl bir diyarda hiss etdiyini bildirən Bəxtiyar Sadıqov rayonda aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin onu valeh etdiyini söylədi. Çıxışına davam edən natiq qeyd etdi ki, keçmiş sovet-

lər birliyi dövründə ucqar dağ rayonları yoxsulluq içerisinde yaşayırırdılar. Torpaq sahələrinin az olması, iqlim şəraitinin sərt olması burada kənd təsərrüfatının sürətli inkişaf et-

siyasi kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev 2014-cü il fevralın 28-də Azərbaycan Respublikasının millətlərarası multikulturalizm və dini məsələlər üzrə dövlət müşavirliyi xidmətinin təsis edilməsi haqqında sərəncam imzaladı. Multikulturalizmin dövlət siyasetinin əsas komponentlərindən biri kimi də-

dirilməsinə imkan vermirdi. Şükürler olsun ki, bu gün müstəqil dövlətimiz Qəbələni dünyaya tanıtmışdır.

Bu gündü tədbirimiz, «Multikulturalizmin Azərbaycan modeli: dünyanın mükəmməl nümunəsi» mövzusuna həsr olunub. Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi iradəsi ilə öten əsrin 90-cı illərində Azərbaycanda tolerantlıq və multikulturalizm ənənələri siyasi və hüquqi müstəvidə daha geniş yayılmışdır. Ulu öndər Azərbaycanı milliyetindən və dinindən asılı olmayaraq burada yaşayan bütün xalqların nümayəndələrinin doğma vətəni adlandırmışdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin ölkəmizdə multikultural dəyərlərin qorunması və inkişaf etdirilməsi sahəsində

yərləndirilməsinin nəticəsi olaraq 2014-cü ilin may ayında Prezident İlham Əliyevin fərmanı ilə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradıldı.

Konfransda çıxış edən Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev qeyd etdi ki, rayonumuz milli-ətnik zənginliyin ən mükəmməl təcəssümlərindən biridir və əsrlər boyu müxtəlif xalqlar bu ərazilərdə mehribanlıq, sülh və qarşılıqlı etimad şəraitində yaşayırlar.

Rayon əhalisinin 78,9 faizini azərbaycanlılar, 17,1 faizini ləzgiler, 3,7 faizini udilər, 0,1 faizini türklər və 0,2 faizini digər millətlər təşkil edir.

Milli mənsubiyətindən asılı olmayaraq hamı bayram, yaxud hüznlü günlərdə birlik-

lür. İnsanlar öz doğma yurduyaşlarından qovulur, qacqınlıq həyatı yaşayırlar.

Biz isə dünya xalqlarından fərqli olaraq bu məsələlərdən uzaqdayıq. Bizim bu gün dənişməğə sözümüz var. Əminanlıq, inkişaf, tolerantlıq bizdədir. Biz o vaxtlar Heydər Əliyevin günlərdə pis vəziyyətə düşdü, başımıza bələlər gəldi. Nə yaxşı ki, ulu tanrı bizim dualarımızı eşitdi və Heydər Əliyevi yenidən bize qaytardı. Bu qayıdlıla o Azərbaycana böyük, işiqli bir yol açdı və bu gün ölkə başçısı republikamızı bu yolla inkişafaya aparır.

Dünyanın siyaset durumu na baxanda Azərbaycan yaşıl ada kimi görünür. Xalqımızın həyat səviyyəsi yüksəlir. Həminə ugurlar, can sağlığı arzulayıram.

Konfransda multikulturalizm və dini məsələlər üzrə dövlət müşavirliyinin məsul işçisi Etibar Nəcəfov, AMEA-nın Dilçilik İnstitutunun direktoru Möhsün Nağısoylu, Alban-Udi Xristian dini icmasının sədri Robert Mobili, Nic

də olur, dini və milli mənsubiyətinə görə biri digərinə fərq qoymur, vahid ailə kimi yaşayır.

Qəbələ şəhərinin 2, Nic qəsəbəsinin 3 məktəbində tədris rus dilində aparılır.

Rayonda olan 43 məscid və 1 kilsə də qeydiyyata alınmış 22 islam, 1 xristian dini icması mövcuddur və burada hər bir vətəndaşa dini inancını və ayinləri icra etmək üçün lazımi şərait yaradılmışdır.

Respublika Ağsaqqallar Şurasının sədri, millət vəkili Fəttah Heydərov qeyd etdi ki, biz bu gün gözəl bir konfransla toplaşmışıq. Hamımız biliyrik ki, hörmətli Prezidentimiz bu ili "Multikulturalizm ili" elan etmişdir. Bu insanların birlüyü, məhribanlıq və birgə yaşaması deməkdir.

Çıxışına davam edən natiq bildirdi ki, keçmiş sovetlər itti-

faqi dağılarda ən çox itki və rən Azərbaycan oldu. 20000-dən artıq şəhidimiz var. Bütün

yaşayış məntəqələrimizdə şəhidlər xiyabanı var. Bu vaxtla bizimlə birgə yaşayan nankor qonşularımızın bize qarşı etdikləri haqsız, ədalətsiz müharibənin nəticəsidir.

Dünyada böyük siyasi böhran gedir. Asiya, Afrika və Avropa ölkələrində qan tökü-

qəsəbə 1 sayılı tam orta məktəbin müəllimi Emil Zəki, Qəmərvan kənd tam orta məktəbin müəllimi Rəna Hacıyeva və başqaları çıxış edərək Azərbaycan multikulturalizminin artıq beynəlxalq aləmdə etiraf olunan bir model olduğunu, respublikamızın 28 universitetində və dünya ölkələrinin 13 universitetində "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin tədris edildiyini bildirdilər. Daha sonra çıxış edənlər Azərbaycanda bütün azsaylı xalqların və etnik qrupların bərabərhüquqlu vətəndaşlar kimi yaşamasından, onlara Prezident İlham Əliyev tərəfindən daim göstərilən diqqət və qayğıdan söz açmış, o cümlədən Qəbələdə də müxtəlif xalqların nümayəndələrinin birgə və təhlükəsiz, əminənmanlıq şəraitində yaşayaraq fəaliyyət göstərdiklərini bildirmişlər.

Konfransı "Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Bəxtiyar Sadıqov yekunlaşdırırdı. Sonda Qəbələdə yaşayan azsaylı xalqların bədii özfəaliyyət kollektivlərinin geniş konsern programı nümayiş olundu.

Oqtay Məmmədov.
Fotolar İ. Vəlizadəninindir.